

ที่ ชร ๐๐๑๙.๔ (อกส.จ.)/ ๑๘๗๕๖

ศาลากลางจังหวัดเชียงราย
ถนนแม่ฟ้าหลวง ชร ๕๗๑๐๐

๒๗ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ชักซ้อมการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระโดยการไถ่เกลียดตามกฎกระทรวงว่าด้วยการไถ่เกลียดและประណอม
ข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กฎกระทรวงว่าด้วยการไถ่เกลียดและประណอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ จำนวน ๑ ชุด
๒. ขั้นตอนและแผนผังการไถ่เกลียดและประណอมข้อพิพาทตามกฎกระทรวง
ว่าด้วยการไถ่เกลียดและประណอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยปัจจุบัน จังหวัดเชียงราย ได้ใช้วิธีการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
ผ่านช่องทาง “การไถ่เกลียดก่อนฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๐ ทรี” ซึ่งมีความ
สะดวก รวดเร็ว ประหยัด ลดขั้นตอน และสามารถยุติข้อพิพาทระหว่างสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงราย
กับลูกหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ ทำให้มีหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชน
ใช้ช่องทางการไถ่เกลียดดังกล่าวเป็นจำนวนมาก เป็นเหตุให้ศาลยุติธรรมหลายแห่งไม่สามารถรองรับปริมาณ
ข้อพิพาทที่ยื่นคำร้องขอไถ่เกลียดก่อนฟ้องในแต่ละวันได้ทันท่วงที ต้องใช้ระยะเวลาในการรอคอย การนัดหมาย
จากศาลเป็นเวลานาน ทำให้ลูกหนี้เกิดภาระเบียดเบียน/ตอกเบียดผิตน็ด จากการผิดสัญญามากขึ้น
กระทรวงมหาดไทย เห็นว่า ในการไถ่เกลียดข้อพิพาททางแพ่งสามารถดำเนินการได้ตาม “กฎกระทรวงว่าด้วย
การไถ่เกลียดและประណอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓” ซึ่งเป็นกฎหมายที่บัญญัติให้นายอำเภอเป็นผู้มีอำนาจ
และหน้าที่ดำเนินการไถ่เกลียดและประណอมข้อพิพาททางแพ่ง ได้โดยไม่เกิดภาระค่าใช้จ่ายใด ๆ แก่ประชาชน
มีความประหยัด ลดขั้นตอน และสามารถยุติข้อพิพาทระหว่างสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงราย
กับสมาชิกลูกหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

ในการนี้ จังหวัดเชียงราย ขอให้นายอำเภอให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวก รวมถึง
ดำเนินการใด ๆ ในการไถ่เกลียดข้อพิพาทระหว่าง สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอกับสมาชิกลูกหนี้กองทุน
พัฒนาบทบาทสตรี เพื่อความสะดวก รวดเร็ว ในการบริหารจัดการหนี้ตามแผนการดำเนินงานที่เป็นขั้นตอน
อย่างมีระบบ และเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย อันจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนราชการ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย
จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายประสงค์ หล้าอ่อน)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย

กลุ่มงานประสานและสนับสนุนฯ
สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

โทร ๐-๕๓๑๗-๗๓๕๐

กฎกระทรวง

ว่าด้วยการไถ่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง

พ.ศ. ๒๕๕๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๑/๒ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ นายกรัฐมนตรีออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยสี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่ข้อ ๒๘ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“ข้อพิพาท” หมายความว่า ข้อพิพาททางแพ่งเกี่ยวกับที่ดิน มรดก และข้อพิพาททางแพ่งอื่น ที่มีทุนทรัพย์ไม่เกินสองแสนบาทหรือมากกว่านั้น ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

“อำเภอ” หมายความว่า รวมถึง กิ่งอำเภอ

“นายอำเภอ” หมายความว่า ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ

“พนักงานอัยการประจำจังหวัด” หมายความว่า ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อัยการผู้ช่วยขึ้นไปปฏิบัติหน้าที่อยู่ในจังหวัด

“บัญชีรายชื่อ” หมายความว่า บัญชีรายชื่อบุคคลที่จะทำหน้าที่เป็นผู้ไถ่เกลี่ย

“ผู้ไถ่เกลี่ย” หมายความว่า บุคคลที่ทำหน้าที่ไถ่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท

“ประธานคณะผู้ไถ่เกลี่ย” หมายความว่า นายอำเภอ พนักงานอัยการประจำจังหวัดหรือปลัดอำเภอที่ได้รับมอบหมาย ที่เป็นประธานคณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไถ่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท

หมวด ๑
บัญชีรายชื่อ

ข้อ ๓ ในอำเภอหนึ่งให้มีบัญชีรายชื่อ โดยจำนวนบุคคลในบัญชีรายชื่อให้เป็นไปตามที่
นายอำเภอเห็นสมควร แต่ต้องไม่น้อยกว่าสี่สิบคน

ให้นายอำเภอประกาศระยะเวลาในการรับสมัครเป็นผู้ใกล้เคียงไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ
ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และสถานที่ที่เป็นชุมชนตามที่เห็นสมควร

ในกรณีมีเหตุอันสมควร นายอำเภอจะขยายระยะเวลาตามวรรคสองออกไปอีกก็ได้

ข้อ ๔ ผู้สมัครเป็นผู้ใกล้เคียงต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

- (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์ในวันสมัคร
- (๒) มีภูมิลำเนาตามหลักฐานทะเบียนราษฎรในเขตอำเภอที่สมัคร
- (๓) เป็นบุคคลที่มีความรู้หรือมีประสบการณ์เหมาะสมกับการทำหน้าที่ใกล้เคียง

และประณอมข้อพิพาท

ข. ลักษณะต้องห้าม

- (๑) เป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ
- (๒) เป็นบุคคลล้มละลาย คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนวิกลจริต
หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๓) เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษ
สำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่น
ซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๕) เป็นผู้เคยถูกถอดถอนให้พ้นจากบัญชีรายชื่อ

ข้อ ๕ เมื่อพ้นวันรับสมัครแล้วให้นายอำเภอรวบรวมรายชื่อผู้สมัครซึ่งมีคุณสมบัติ
และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๔ พร้อมทั้งประวัติย่อของแต่ละบุคคลเสนอคณะกรรมการจังหวัด
พิจารณาให้ความเห็นชอบ

ให้คณะกรรมการจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบบัญชีรายชื่อให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับบัญชีรายชื่อจากนายอำเภอ

ให้นายอำเภอปิดประกาศบัญชีรายชื่อที่ได้รับความเห็นชอบไว้ ณ สถานที่ตามข้อ ๓ วรรคสอง ข้อ ๖ ให้ผู้ไถ่ถอนพ้นจากบัญชีรายชื่อเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก โดยยื่นเป็นหนังสือต่อนายอำเภอ

(๓) นายอำเภอโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจังหวัดสั่งให้พ้นจากบัญชีรายชื่อเพราะขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๔

(๔) ไม่เข้าร่วมการไถ่ถอนและประนอมข้อพิพาทตามกำหนดคนนัดหมายติดต่อกันเกินสองครั้ง โดยไม่แจ้งเหตุผลความจำเป็นต่อประธานคณะผู้ไถ่ถอน

(๕) ถูกถอดถอนให้พ้นจากบัญชีรายชื่อตามข้อ ๕

ข้อ ๗ ในกรณีที่บัญชีรายชื่อมีจำนวนรายชื่อน้อยกว่ายี่สิบคน หรือน้อยกว่าจำนวนที่นายอำเภอเห็นสมควร ให้นายอำเภอดำเนินการรับสมัครและจัดทำรายชื่อเพิ่มเติม ทั้งนี้ ให้นำความในข้อ ๓ ข้อ ๔ และข้อ ๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๘ ผู้ไถ่ถอนต้องถือปฏิบัติตามจรรยาบรรณ ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นกลาง อิสระ ยุติธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ

(๒) เข้าร่วมการไถ่ถอนและประนอมข้อพิพาททุกครั้ง เว้นแต่แจ้งเหตุผลความจำเป็นล่วงหน้าให้ประธานคณะผู้ไถ่ถอนทราบ

(๓) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว ไม่ทำให้การไถ่ถอนและประนอมข้อพิพาทล่าช้าเกินสมควร

(๔) ซื่อสัตย์สุจริต ไม่เรียกรับหรือรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากคู่พิพาทหรือบุคคลอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อพิพาท

(๕) ใช้วาจาสุภาพในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ไถ่ถอนและประนอมข้อพิพาท

(๖) รักษาความลับที่เกี่ยวข้องกับการไถ่ถอนและประนอมข้อพิพาท

(๗) ไม่ชี้ขาดข้อพิพาทหรือบีบบังคับให้คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายลงลายมือชื่อในสัญญาประนีประนอมยอมความ

ข้อ ๘ เมื่อคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องเรียนว่าผู้ไกล่เกลี่ยผู้ใดประพฤติผิดจรรยาบรรณตามข้อ ๘ ให้นายอำเภอดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริง เมื่อผลการสอบสวนปรากฏว่ามีมูลและเป็นกรณีประพฤติผิดจรรยาบรรณตามข้อ ๘ (๑) (๔) (๖) หรือ (๗) ให้ดำเนินการถอดถอนผู้นั้นพ้นจากบัญชีรายชื่อโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจังหวัด ถ้าเป็นกรณีอื่นให้ดำเนินการว่ากล่าวตักเตือนสั่งให้พ้นจากการทำหน้าที่ผู้ไกล่เกลี่ยในข้อพิพาทนั้น หรือถอดถอนให้พ้นจากบัญชีรายชื่อโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจังหวัด ตามที่เห็นสมควร

ถ้าการร้องเรียนตามวรรคหนึ่ง เป็นการร้องเรียนเมื่อเริ่มต้นกระบวนการไกล่เกลี่ยไปแล้ว ให้นายอำเภอสั่งระงับการไกล่เกลี่ยไว้ก่อนจนกว่าจะทราบผลการสอบสวน และเมื่อทราบผลการสอบสวนแล้ว ถ้าเป็นกรณีที่นายอำเภอสั่งให้ผู้ไกล่เกลี่ยนั้นพ้นจากการทำหน้าที่ผู้ไกล่เกลี่ย หรือจะดำเนินการถอดถอนให้พ้นจากบัญชีรายชื่อ ให้นายอำเภอสั่งให้คู่พิพาทเลือกผู้ไกล่เกลี่ยอื่นทำหน้าที่แทนผู้ไกล่เกลี่ยที่ถูกร้องเรียน และให้เป็นดุลพินิจของประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ยพิจารณาว่าจะดำเนินการกระบวนการไกล่เกลี่ยต่อไปหรือเริ่มต้นกระบวนการไกล่เกลี่ยใหม่

ในกรณีที่คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเห็นว่าประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ยประพฤติผิดจรรยาบรรณตามข้อ ๘ ให้ร้องเรียนต่อผู้บังคับบัญชาของผู้ทำหน้าที่ประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ยนั้น ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเห็นสมควรเปลี่ยนผู้ทำหน้าที่ประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ย ให้ดำเนินการโดยเร็ว เว้นแต่นายอำเภอเป็นประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ย ให้พนักงานอัยการประจำจังหวัดทำหน้าที่ประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ยแทน

ข้อ ๑๐ ให้นายอำเภอตรวจสอบบัญชีรายชื่อเป็นประจำทุกปีปฏิทิน ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงรายชื่อบุคคลในบัญชีรายชื่อ ให้นายอำเภอจัดทำบัญชีรายชื่อใหม่ และเปิดเผยให้ทราบโดยทั่วกัน ณ สถานที่ตามข้อ ๓ วรรคสอง

หมวด ๒

การดำเนินการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งประสงค์จะให้มีการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท ให้แจ้งความประสงค์เป็นคำร้องขอต่อนายอำเภอ โดยจะทำเป็นหนังสือส่งด้วยตนเองหรือส่งทางไปรษณีย์ หรือแจ้งด้วยวาจา ณ ที่ว่าการอำเภอที่ตนมีภูมิลำเนาก็ได้ ในกรณีแจ้งด้วยวาจา ให้นายอำเภอจดแจ้งรายละเอียดและให้ผู้ร้องลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

เมื่อนายอำเภอได้รับคำร้องขอตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้แจ้งให้คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งทราบ และสอบถามว่าประสงค์จะเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทหรือไม่ หากเป็นกรณีที่มีคู่พิพาทหลายฝ่าย ให้แจ้งและสอบถามคู่พิพาททุกฝ่าย

ในกรณีที่คู่พิพาททุกฝ่ายตกลงยินยอมที่จะเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท ให้นายอำเภอแจ้งเป็นหนังสือให้คู่พิพาททุกฝ่ายทราบพร้อมทั้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ ให้คู่พิพาททุกฝ่ายมาพร้อมกันเพื่อเลือกผู้ไกล่เกลี่ยและประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ย

เมื่อคู่พิพาททุกฝ่ายมาพร้อมกันแล้ว ให้นายอำเภอดำเนินการให้คู่พิพาทเลือกผู้ไกล่เกลี่ย ของตนและร่วมกันเลือกว่าจะให้นายอำเภอ พนักงานอัยการประจำจังหวัด หรือปลัดอำเภอ เป็นประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ย และจัดให้มีการบันทึกความตกลงยินยอมไว้ในสารบบการไกล่เกลี่ย และประนอมข้อพิพาท พร้อมทั้งให้คู่พิพาททุกฝ่ายลงลายมือชื่อในสารบบนั้น

ในกรณีที่คู่พิพาทไม่อาจร่วมกันเลือกประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ยได้ ให้นายอำเภอเป็นผู้กำหนด ประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ย

ในกรณีที่คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ยินยอมเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท ให้นายอำเภอจำหน่ายคำร้องขอไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทนั้นและแจ้งให้ผู้ร้องขอทราบ

ข้อ ๑๒ เมื่อมีการเลือกหรือกำหนดผู้ไกล่เกลี่ยและประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ยแล้ว ให้ประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ยนัดประชุมคณะผู้ไกล่เกลี่ยภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มิฉะนั้นคณะผู้ไกล่เกลี่ย ครบถ้วน เพื่อพิจารณาคำร้องขอไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท ในกรณีที่เห็นว่าผู้ร้องขอใช้สิทธิ โดยไม่สุจริต หรือการดำเนินการต่อไปจะเป็นผลให้เกิดการได้เปรียบหรือเสียเปรียบแก่คู่พิพาทฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่งในการดำเนินคดีทางศาล ให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยมีมติไม่รับคำร้องขอนั้นไว้พิจารณา และให้ยุติเรื่อง ในกรณีอื่นให้รับคำร้องขอนั้นไว้เพื่อดำเนินการต่อไป แต่การรับดังกล่าวให้อยู่ภายใต้บังคับข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ และข้อ ๒๐

ข้อ ๑๓ การดำเนินการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท โดยปกติให้กระทำ ณ ที่ว่าการ อำเภอ แต่ในกรณีจำเป็นประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ยจะกำหนดให้ดำเนินการ ณ สถานที่ราชการอื่นก็ได้ แต่ต้องแจ้งให้คู่พิพาททราบล่วงหน้าตามสมควร

ให้อำเภอส่งหนังสือนัดหมายการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทแจ้งวัน เวลา และสถานที่ ไปยังคณะผู้ไกล่เกลี่ยและคู่พิพาททุกฝ่ายภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่คณะผู้ไกล่เกลี่ยรับคำร้องขอไว้ พิจารณาตามข้อ ๑๒ สำหรับการนัดครั้งต่อไป ให้ประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ยเป็นผู้กำหนดและแจ้ง ให้คู่พิพาททุกฝ่ายทราบ และบันทึกการนัดหมายไว้ในสารบบการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท

การส่งหนังสือนัดหมายตามวรรคสอง ให้นายอำเภอหรือประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ย แล้วแต่กรณี ดำเนินการส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้แก่คู่พิพาทและบุคคลที่เกี่ยวข้อง เว้นแต่ผู้นั้นอยู่ ณ สถานที่ไกล่เกลี่ยในเวลาที่ได้มีการนัดหมายและได้ลงลายมือชื่อรับรู้ไว้ ให้ถือว่าได้ส่งโดยชอบแล้ว

ข้อ ๑๔ ถ้าคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทุกฝ่ายไม่มาตามกำหนดที่ประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ย นัดหมายโดยไม่แจ้งเหตุผล หรือไม่ขอเลื่อนวันนัดหมาย หากเป็นกรณีที่คู่พิพาทที่ยื่นคำร้องขอไกล่เกลี่ย และประนอมข้อพิพาท หรือคู่กรณีทุกฝ่ายไม่มาตามกำหนดนัด ให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยส่งจำหน่ายคำร้องขอไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทและสั่งยุติเรื่อง และให้ถือว่าคณะผู้ไกล่เกลี่ยไม่เคยรับคำร้องขอไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทนั้นมาแต่ต้น ในกรณีอื่นให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยดำเนินการตามที่เห็นสมควรต่อไป

ข้อ ๑๕ ก่อนเริ่มต้นกระบวนการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท ให้ประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ยชี้แจงวิธีการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทให้คู่พิพาททุกฝ่ายทราบ

ข้อ ๑๖ การไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททุกครั้ง คณะผู้ไกล่เกลี่ยจะต้องมาปฏิบัติหน้าที่ครบทุกคน

ในการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท ให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยดำเนินการให้คู่พิพาทตกลงยินยอมพร้อมกันให้แก่กัน โดยเปิดโอกาสให้คู่พิพาทเสนอข้อพร้อมกันให้แก่กัน หรือคณะผู้ไกล่เกลี่ยอาจเสนอทางเลือกในการพร้อมกันให้แก่คู่พิพาทพิจารณาตกลงยินยอมยุติข้อพิพาทนั้น ทั้งนี้ ห้ามมิให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยชี้ขาดข้อพิพาท

ให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยรับฟังข้อเท็จจริงเบื้องต้นเกี่ยวกับข้อพิพาทจากคู่พิพาททุกฝ่าย โดยให้รับฟังข้อเท็จจริงต่อหน้าคู่พิพาทพร้อมกัน ทั้งนี้ ในการไกล่เกลี่ยนั้นจะไกล่เกลี่ยพร้อมกันหรือแยกกันก็ได้ แต่ในการตกลงกันนั้นให้กระทำต่อหน้าคู่พิพาททุกฝ่าย

ในกรณีที่คณะผู้ไกล่เกลี่ยสงสัยโดยมีเหตุอันควรว่าข้อพิพาทนั้นไม่อาจบังคับกันได้ตามกฎหมายที่มีใช้เหตุอายุความ ให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยยุติการไกล่เกลี่ยและจำหน่ายข้อพิพาทออกจากสารบบการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท

ข้อ ๑๗ ในกรณีที่คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอหรือคณะผู้ไกล่เกลี่ยเห็นสมควร คณะผู้ไกล่เกลี่ยอาจให้นำพยานบุคคลเข้าชี้แจงหรือให้ข้อมูลก็ได้ แต่ทั้งนี้คณะผู้ไกล่เกลี่ยต้องคำนึงถึงหลักการที่จะให้การไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทเสร็จสิ้นไปโดยเร็ว

ข้อ ๑๘ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาการสะกดหยุดลงของอายุความในการฟ้องร้องคดี ให้ถือว่าวันที่คู่พิพาทแจ้งความประสงค์ตามข้อ ๑๑ วรรคหนึ่ง เป็นวันยื่นข้อพิพาท กรณีที่แจ้งความประสงค์ โดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ ให้ถือวันที่อำเภอได้รับหนังสือแจ้ง

ข้อ ๑๙ ในระหว่างการดำเนินการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท หากคู่พิพาทฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่งไม่สมัครใจที่จะให้ดำเนินการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทต่อไป คู่พิพาทฝ่ายนั้นมีสิทธิ บอกลีกการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทต่อประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ย โดยทำเป็นหนังสือหรือด้วย วาจาก็ได้ และให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยสั่งจำหน่ายคำร้องขอไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทและตั้งยุติเรื่อง และให้ถือว่าคณะผู้ไกล่เกลี่ยไม่เคยรับคำร้องขอไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทนั้นมาแต่ต้น

ข้อ ๒๐ ในระหว่างการดำเนินการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท ถ้าผู้ไกล่เกลี่ยที่คู่พิพาท ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้เลือกไว้ต้องพ้นจากบัญชีรายชื่อ หรือไม่อาจดำเนินการไกล่เกลี่ยและประนอม ข้อพิพาทต่อไปได้ด้วยเหตุอื่น หรือคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีความประสงค์ขอเปลี่ยนตัวผู้ไกล่เกลี่ย ให้คู่พิพาทฝ่ายนั้นเลือกผู้ไกล่เกลี่ยใหม่หรือขอเปลี่ยนตัวผู้ไกล่เกลี่ย แล้วแต่กรณี จากบัญชีรายชื่อ เว้นแต่คู่พิพาทนั้น ไม่เลือกผู้ไกล่เกลี่ยและประสงค์บอกลีกการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท ให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยดำเนินการตามข้อ ๑๙

การเลือกหรือเปลี่ยนตัวผู้ไกล่เกลี่ยใหม่ตามวรรคหนึ่ง ไม่กระทบถึงกระบวนการไกล่เกลี่ย และประนอมข้อพิพาทที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ข้อ ๒๑ การดำเนินการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทต้องให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา สามเดือนนับแต่วันที่นายอำเภอได้ลงเรื่องในสารบบการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท เว้นแต่มี ความจำเป็นและคู่พิพาทยินยอม ให้ขยายระยะเวลาได้อีกครั้งละไม่เกินสามเดือน แต่รวมระยะเวลา ทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินหนึ่งปี

เมื่อพ้นระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง หากการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทยังไม่ได้ข้อยุติ ให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยสั่งจำหน่ายข้อพิพาทนั้น

ข้อ ๒๒ ในกรณีที่คู่พิพาทไม่อาจตกลงกันได้ ให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยสั่งจำหน่ายข้อพิพาทนั้น

ข้อ ๒๓ ในกรณีที่คู่พิพาทตกลงกันได้ ให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยจัดให้มีการทำสัญญาประนีประนอม ยอมความระหว่างคู่พิพาท และให้ถือเอาข้อตกลงตามสัญญาประนีประนอมยอมความมีผลผูกพัน คู่พิพาท

การจัดทำสัญญาประนีประนอมยอมความตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีของประชาชน และให้คู่พิพาททุกฝ่ายและคณะผู้ไกล่เกลี่ยลงลายมือชื่อ

ข้อ ๒๔ ผลของสัญญาประนีประนอมยอมความตามข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง ย่อมทำให้ข้อเรียกร้อง เดิมของคู่พิพาทได้ระงับสิ้นไป และทำให้คู่พิพาทได้สิทธิตามที่แสดงไว้ในสัญญาประนีประนอม ยอมความ

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความ ให้คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งยื่นคำร้องต่อพนักงานอัยการที่มีเขตอำนาจรับผิดชอบในท้องที่อำเภอ ที่ดำเนินการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทนั้น และให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาล ที่มีเขตอำนาจเพื่อให้ออกคำสั่งบังคับให้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าว โดยให้นำกฎหมาย ว่าด้วยอนุญาโตตุลาการมาใช้บังคับโดยอนุโลม

การยื่นคำร้องต่อศาลของพนักงานอัยการตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำภายในกำหนดเวลาสามปี นับแต่วันที่อาจบังคับตามสัญญาประนีประนอมยอมความได้

หมวด ๓
เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๒๖ ให้ประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ยจัดให้มีการบันทึกสรุปข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อพิพาท ผลของการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท และข้อตกลงยินยอมร่วมกันระหว่างคู่พิพาท เพื่อเก็บรวม ไว้ในสารบบการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทของอำเภอ

ข้อ ๒๗ คณะผู้ไกล่เกลี่ยมีสิทธิได้รับค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายในการเดินทางเฉพาะกรณี ที่ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท

อัตราค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนด ทำกฎกระทรวงนี้

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๘ ในวาระเริ่มแรก ให้นายอำเภอดำเนินการจัดให้มีบัญชีรายชื่อตามข้อ ๓ ให้แล้วเสร็จ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๓
อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของ
คณะผู้ไกล่เกลี่ยกรณีทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท

๑. ประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ยได้รับค่าตอบแทนครั้งละ ๑,๒๕๐ บาท แต่รวมกันแล้วไม่เกิน ๖,๒๕๐ บาท ต่อหนึ่งข้อพิพาท
๒. ผู้ไกล่เกลี่ยได้รับค่าตอบแทนครั้งละ ๑,๐๐๐ บาท แต่รวมกันแล้วไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท ต่อหนึ่งข้อพิพาท
๓. ผู้ไกล่เกลี่ยมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท ครั้งละ ๒๐๐ บาท หรือตามที่จ่ายจริงแต่ไม่เกินครั้งละ ๕๐๐ บาท

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๖๑/๒ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติให้หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำบัญชี การดำเนินการใกล้เคียงข้อพิพาทและการจัดทำสัญญาประนีประนอมยอมความ ตลอดจนค่าตอบแทนของคณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ใกล้เคียงและประนอมข้อพิพาท เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดทุนทรัพย์การใกล้เคียงและประνομข้อพิพาททางแพ่งอื่น

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดทุนทรัพย์การใกล้เคียงและประνομข้อพิพาททางแพ่งอื่น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
และมาตรา ๖๑/๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดทุนทรัพย์การใกล้เคียง
และประνομข้อพิพาททางแพ่งอื่น พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้กำหนดทุนทรัพย์การใกล้เคียงและประนอมข้อพิพาททางแพ่งอื่น
ไว้ไม่เกินสองล้านบาท

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขจำนวนทุนทรัพย์ การใกล้เคียงและประណอมข้อพิพาททางแพ่งอื่นให้เหมาะสมกับสภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้ การใกล้เคียงและประណอมข้อพิพาททางแพ่งอื่นเป็นประโยชน์ต่อประชาชนมากยิ่งขึ้น ประกอบกับมาตรา ๖๑/๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติให้การกำหนดทุนทรัพย์ในการใกล้เคียง และประណอมข้อพิพาททางแพ่งอื่นเพิ่มขึ้น ให้กระทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา จึงจำเป็นต้องตรา พระราชกฤษฎีกานี้

ขั้นตอนการเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท
ตามกฎหมายว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓

ขั้นตอน	การดำเนินการส่วนที่เป็นสาระสำคัญ	ข้อกำหนด
<p>๑. ก่อนเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ย(การดำเนินการของอำเภอ)</p>	<p>๑. คู่พิพาทที่ประสงค์จะทำการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง ให้แจ้งความประสงค์โดยทำคำร้องเป็นหนังสือต่อนายอำเภอ ส่งด้วยตนเอง หรือส่งทางไปรษณีย์หรือแจ้งด้วยวาจา ณ ที่ว่าการอำเภอที่ตนมีภูมิลำเนาก็ได้</p> <p>๒. เมื่อนายอำเภอได้รับคำร้อง ให้แจ้งคู่พิพาทอีกฝ่ายและสอบถามว่าประสงค์จะเข้าสู่กระบวนการประนอมข้อพิพาทหรือไม่ กรณีที่มีคู่พิพาทหลายฝ่ายให้แจ้งและสอบถามคู่พิพาททุกฝ่าย</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรณีคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ยอมเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท ให้นายอำเภอจำหน่ายคำร้องและแจ้งให้คู่พิพาททราบ <p>๓. เมื่อคู่พิพาททุกฝ่ายตกลงยินยอม ที่จะเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ย และประนอมข้อพิพาทให้แจ้งเป็นหนังสือให้คู่พิพาททุกฝ่ายทราบพร้อมทั้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ให้คู่พิพาทมาพร้อมกันเพื่อเลือกผู้ไกล่เกลี่ยและประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ย</p> <ul style="list-style-type: none"> - เมื่อคู่พิพาททุกฝ่ายมาพร้อมกันแล้ว ให้นายอำเภอดำเนินการให้คู่พิพาท เลือกผู้ไกล่เกลี่ยของตนและประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ย - กรณีที่คู่พิพาทไม่อาจเลือกประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ยได้ ให้นายอำเภอเป็นผู้กำหนดประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ย 	<p>กฎหมายฯ ข้อ ๑๑</p>
<p>๒. เข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ย (การดำเนินการของคณะผู้ไกล่เกลี่ย)</p>	<p>๔. เมื่อมีการเลือกหรือกำหนดผู้ไกล่เกลี่ยและประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ยแล้วให้ประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ยนัดประชุมคณะผู้ไกล่เกลี่ยภายใน ๗ วันนับแต่วันที่มิฉะนั้นคณะผู้ไกล่เกลี่ยครบถ้วนเพื่อพิจารณาคำร้องว่าจะมีมติรับ หรือไม่รับคำร้องไว้พิจารณา</p> <p>๕. ก่อนเริ่มต้นกระบวนการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทให้ประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ยชี้แจงวิธีการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทให้คู่พิพาททุกฝ่ายทราบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยรับฟังข้อเท็จจริงเบื้องต้นต่อหน้าคู่พิพาทพร้อมกัน แต่การไกล่เกลี่ยจะพร้อมกันหรือแยกกันก็ได้ - การตกลงกันนั้นให้กระทำต่อหน้าคู่พิพาททุกฝ่าย - ให้ถือว่าวันที่คู่พิพาทแจ้งความประสงค์ตามข้อ ๑๑ วรรคหนึ่งเป็นวันยื่นข้อพิพาท เพื่อประโยชน์ในการพิจารณา การสะกดหยุดลงของอายุความในการฟ้องร้องคดี กรณีแจ้งทางไปรษณีย์ให้ถือว่าวันที่อำเภอได้รับหนังสือแจ้ง 	<p>กฎหมายฯ ข้อ ๑๒</p> <p>กฎหมายฯ ข้อ ๑๕</p> <p>กฎหมายฯ ข้อ ๑๖</p> <p>กฎหมายฯ ข้อ ๑๖</p> <p>กฎหมายฯ ข้อ ๑๘</p>

ขั้นตอน	การดำเนินการส่วนที่เป็นสาระสำคัญ	ข้อกำหนด
	<ul style="list-style-type: none"> - การจำหน่ายคำร้อง ของกรณีคู่พิพาทไม่สมัครใจ/บอกเลิก การไกล่เกลี่ยต่อประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ยเป็นหนังสือหรือวาจา ให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยส่งจำหน่ายคำร้องขอ/ยุติเรื่อง และให้ถือว่า คณะผู้ไกล่เกลี่ยไม่เคยรับคำร้องขอไกล่เกลี่ยมาแต่ต้น - คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งขอเปลี่ยนตัวผู้ไกล่เกลี่ยได้ในกรณีที่ ผู้ไกล่เกลี่ยที่คู่พิพาทเลือกไว้พ้นจากบัญชีรายชื่อหรือไม่อาจ ไกล่เกลี่ยต่อไปได้ด้วยเหตุอื่น โดยเลือกจากบัญชีรายชื่อ เว้นแต่ คู่พิพาทไม่เลือกและบอกเลิก ให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยส่งจำหน่ายคำร้อง และยุติเรื่อง - การเลือกหรือเปลี่ยนตัวผู้ไกล่เกลี่ยไม่กระทบถึงกระบวนการ ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว - การไกล่เกลี่ยต้องให้แล้วเสร็จภายในสามเดือนนับแต่วันที่ นายอำเภอลงเรื่องในสารบบการไกล่เกลี่ย เว้นแต่มีความจำเป็น และคู่พิพาทยินยอมให้ขยายระยะเวลาได้ครั้งละไม่เกินสามเดือน แต่รวมแล้วทั้งหมดต้องไม่เกินหนึ่งปี 	<p>กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๙</p> <p>กฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๐</p> <p>กฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๑</p>
<p>๓. การทำสัญญา ประนีประนอมยอมความ และสรุปข้อเท็จจริง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรณีตกลงกันได้ให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยจัดให้มีการทำสัญญา ประนีประนอมยอมความ ผลของสัญญาประนีประนอมยอมความ ทำให้ข้อเรียกร้องเดิมของคู่พิพาทระงับไปคู่พิพาทได้สิทธิ ตามสัญญาประนีประนอมยอมความที่ทำขึ้นใหม่ - กรณีตกลงกันไม่ได้ ให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยส่งจำหน่ายข้อพิพาทนั้น <p>๖. ในกรณีที่คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ปฏิบัติตามสัญญา ประนีประนอมยอมความ ให้คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งยื่นคำร้อง ต่อพนักงานอัยการที่มีเขตอำนาจรับผิดชอบในท้องที่อำเภอ ที่ดำเนินการไกล่เกลี่ย และให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาล ที่มีเขตอำนาจเพื่อออกคำสั่งบังคับให้ตามสัญญาประนีประนอม ยอมความ โดยนำกฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการมาใช้บังคับ</p> <p>๗. ให้ประธานคณะผู้ไกล่เกลี่ยจัดให้มีการบันทึกสรุปข้อเท็จจริง เกี่ยวกับข้อพิพาท และข้อตกลงยินยอมร่วมกันระหว่างคู่พิพาท เพื่อเก็บรวบรวมไว้ในสารบบการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท ของอำเภอ</p>	<p>กฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๓</p> <p>ข้อ ๒๔</p> <p>กฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๒</p> <p>ข้อ ๒๓</p> <p>กฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๕</p> <p>กฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๖</p>

แผนผังการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่งตามกฎหมายว่าด้วยการ
ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓

